

Özet Bülten

Tarih : 06.01.2020

Sayı : 2020/6

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibarıyla aşağıdadır.

A. Konu Başlıkları;

-Yatırımlarda PROJE BAZLI Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ Yayınlandı.

-2020 Yılında Vergiden Müstesna Olarak Ödenebilecek Yurtiçi ve Yurtdışı Harcırah Gündelikleri

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B. Konu Özetleri;

1. Yatırımlarda PROJE BAZLI Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ Yayınlandı.

6745 Sayılı Kanun'un 80'inci maddesi ile;

-Genel teşvik uygulamasından farklı olarak kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda ülkemizin mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarını karşılama, arz güvenliğini sağlama, dışa bağımlılığını azaltma, teknolojik dönüşümü sağlama, yenilikçi,

-Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek olma niteliklerine ayrı ayrı ya da birlikte sahip olan ve Sanayi ve teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenmesine karar verilen yatırımlar için **proje bazında** Bakanlar Kuruluna,

Kanun'da belirtilen desteklerden bir veya birden fazlasını uygulatma konusunda yetki verilmiştir.

Söz konusu yetki kapsamında, Bakanlar Kurulu tarafından yayımlanan **"2016/9495 Sayılı Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar"** (ilerleyen bölümlerde "Karar" olarak anılacaktır) ile yatırımların proje bazlı desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. (26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı R.G.)

28 Aralık 2019 tarihli ve 30992 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **"Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"** (ilerleyen bölümlerde **"Tebliğ"** olarak anılacaktır) ile Karar kapsamında yer alan desteklerin uygulanmasına ilişkin **usul ve esaslar belirlenmiştir.**

Söz konusu Tebliğ ile;

- Nitelikli personel desteği,
- Enerji desteği,
- Faiz ve kâr pay desteği,
- Hibe desteği,
- Sigorta primi işveren hissesi desteğinden,

yararlanma şartları, **müracaat usul ve esasları**, uygulama esasları ve söz konusu desteklerin ödemelerine yönelik açıklamalar yapılmıştır.

Anılan Tebliğde yer almayan uygulamaya yönelik hususlar, yürürlükteki 15.06.2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile 20/6/2012 tarihli ve 28329 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2012/1) ve ilgili diğer mevzuat hükümleri dikkate alınarak sonuçlandırılacaktır.

Tebliğde yapılan açıklamalar, özetle aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

1.1. Nitelikli Personel Desteği

Nitelikli personel desteği, yatırım teşvik belgesi kapsamı yatırım ile istihdam edilen nitelikli personel dikkate alınarak yatırım ve/veya işletme döneminde uygulanır.

Yatırım teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip istihdam edilen nitelikli personel için yatırımcılar tarafından Bakanlığa müracaat edilerek nitelikli personel desteği talebinde bulunulması gerekmektedir. Yatırım teşvik belgesinin **tamamlama vizesinin yapıldığı tarihi takip eden bir yıldan sonraki talepler değerlendirmeye alınmaz.**

Nitelikli personel desteğinden yararlanılan personel için kamu tarafından sağlanan **başka bir nakdi ücret desteğinden yararlanılamaz.** Diğer kamu destek programları kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlandırılan personel için nitelikli personel desteği sağlanmaz.

Nitelikli personel desteğinden yararlanılabilmesi için, Bakanlığa ilk kez yapılacak müracaat ve Bakanlık tarafından kabul edilen nitelikli personel için yapılacak müracaatta kullanıcılar tarafından her bir nitelikli personel için **E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir.**

(Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS): E-Devlet Kapısı Uygulamasında yer alan Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen web tabanlı uygulamayı ifade etmektedir. Tebliğ Md:3-b)

Ancak, **şirket ortakları ve yönetim kurulu üyeleri ile bunların birinci ve ikinci derece kan ve kayın hısımları için nitelikli personel desteği başvurusunda bulunulamaz.**

Nitelikli personel desteği, yatırımcının müracaatına istinaden uygun görülen nitelikli **personelin yatırımcıya bildirilmesini takip eden aydan başlanması ve her bir nitelikli personel için ilgili destek kararında belirlenen aylık azami destek tutarının aşılması kaydıyla**, nitelikli personele ödenen **net ücret kadar ödeme yapılmak suretiyle destek kararında belirtilen süre kadar** uygulanmaktadır.

Destek kararında belirtilen toplam **azami destek tutarına ulaşılması halinde nitelikli personel desteği ödemelerine son verilmektedir.**

Nitelikli personelin teşvik belgesi kapsamı yatırım için tam süreli çalıştığı en son ayı müteakip bu personel için destek uygulamasına son verilmektedir. Nitelikli personel desteğinden amacı dışında yararlandığının tespiti halinde **fazladan yararlanılan destek tutarı** 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde **yatırımcıdan geri alınır.**

1.2. Enerji Desteği

Enerji desteği, **tamamlama vizesinin yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren** Destek Kararında belirlenen oran ve süre aşılmamak kaydı ile **azami destek tutarına ulaşmaya kadar uygulanır.**

Enerji desteğinden yararlanılabilmesi için yatırımın tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip Bakanlığa yapılacak müracaatta kullanıcılar tarafından **E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması** ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde **ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir.**

Destek uygulamasına, tamamlama vizesinin yapıldığı ayı takip eden ayda düzenlenen faturanın ilk okuma tarihinden itibaren başlanmakta ve destek kararında belirtilen süre kadar uygulama yapılmaktadır. Destek kararında belirtilen azami destek tutarına ulaşılması halinde enerji desteği ödemelerine son verilmektedir.

Enerji desteği ödemeleri, uygun görülen yatırımcılara **talebin yapıldığı ayı takip eden dönemde** yapılmaktadır. Enerji desteği ödemesi, nakliye, iletim, dağıtım, vergi, fon ve benzeri harcamalar hariç olmak üzere **enerjinin temin edildiği kurum veya kuruluşlarca düzenlenmiş ve bedeli peşin olarak fatura döneminde ödenmiş enerji tüketim harcaması esas alınarak yapılmaktadır.**

Enerji desteğinden faydalanması öngörülen yatırım için **müstakil sayaç kullanılması gerekmektedir.** Ancak, aynı sayaçtan enerji kullanan tesislerin bir kısmının destek kararı kapsamı **yatırımla ilgili olmaması** ve enerji tüketimi yönünden ayrılmasının da **mümkün olmaması** durumunda anılan sayacın, teşvik belgesi kapsamı yatırıma başlama tarihinden önceki aydan başlamak üzere **geriye doğru bir yıllık enerji tüketim miktarı ve tüketim ortalaması ilgili dağıtım şirketi aracılığıyla tevsik edilmektedir.**

Mevcut tüketim olarak kabul edilen bu tüketim ortalaması üzerinde yapılan enerji tüketim miktarına isabet eden tutarın **belirlenmiş oranı enerji desteği olarak ödenecektir.**

1.3. Faiz veya Kâr Payı Desteği

Yurtdışında yerleşik aracı kurumlardan kullanılan yatırım kredileri veya yatırım finansmanına ilişkin faiz veya kâr payı desteği uygulanabilmesi için, kredinin veya finansmanın teşvik belgesi kapsamı yatırım için kullanıldığının tespitini, kullanım bilgilerinin ve vadesi gelmemiş ödemeleri ihtiva eden itfa planını da içeren **yeminli mali müşavir raporunun** veya krediye ya da finansmana aracılık eden yurt içindeki bankanın talebinin, **E-TUYS uygulaması üzerinden yüklenmesi ve Bakanlıkça yapılacak değerlendirme sonucunda talebin uygun görülmesi gerekmektedir.**

Yurtdışında yerleşik aracı kurumlardan kullanılan ve Bakanlıkça uygun görülen yatırım kredilerine ya da yatırımın finansmanına ait anapara, faiz veya kâr payının itfa planında belirtilen vadesinde ödenmesini müteakip, **buna ilişkin yeminli mali müşavir raporunun** veya krediye ya da finansmana aracılık eden banka tarafından hazırlanacak **faiz veya kâr payı desteği talep çizelgesinin** vadeyi takip eden **on işgünü içerisinde E-TUYS uygulaması üzerinden sisteme yüklenmesi gerekmektedir.**

Bakanlıkça yapılacak değerlendirme sonucunda **uygun görülenlerle ilgili faiz veya kâr payı desteği ödemeleri, vadeyi takip eden ödeme döneminde** yapılır.

Dış kredi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda **faiz veya kâr payı desteği ödemesi,** vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılacaktır.

1.4. Hibe Desteği

Hibe desteği ödemesi, **ilk müracaat ile her bir müracaat tarihinden sonraki altı ayın tamamlanmasını müteakip** yapılacak müracaatlara istinaden, **makine ve teçhizat yatırımlarına ilişkin gerçekleştirmeleri gösteren yeminli mali müşavir raporu esas alınarak gerçekleşen makine ve teçhizat tutarının %25'ini geçmemek üzere** Destek Kararında belirtilen oranda ve azami destek tutarına ulaşınca kadar, **talebin yapıldığı ayı takip eden dönemde** yapılır.

1.5. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Yatırım teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip, teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımla istihdam edilenler için sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına yatırım döneminde başlanabilmesi için, kullanıcı tarafından E-TUYS üzerinden Bakanlığa müracaat edilmesi ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir.

Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, **yatırımcıya ait bilgilerin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır** ve teşvik belgesinde belirtilen süre kadar yararlandırıldıktan sonra uygulamaya son verilir.

1.6. Müeyyide

Destek uygulaması için, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmesi veya kullanılması, yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi halinde, yararlanılan desteklerin tamamı 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

1.7. Destek Ödemesi Almak İçin Gerekli Diğer Şartlar

Bakanlıkça yapılacak nitelikli personel desteği, enerji desteği, faiz veya kar payı desteği ve hibe desteği ödemeleri, yatırımcının;

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası **borçlarının bulunmaması** veya tecil ve/veya taksitlendirilmesi ya da yapılandırılması ve yapılandırmanın bozulmamış olması ve

- 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine **müracaat tarihinden önceki on beş gün içerisinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması koşullarında yapılır.**

2. 2020 Yılında Vergiden Müstesna Olarak Ödenebilecek Yurtiçi ve Yurtdışı Harcırak Gündelikleri

Bilindiği gibi; 193 sayılı GVK'nun 40/4, 57/8-c ve 68/3 üncü maddelerinde ticari, zirai ve mesleki faaliyetle ilgili seyahat giderlerinin, **yapılan işin önemi ve genişliği** ile mütenasip bulunmak ve seyahat maksadının gerektirdiği süreyle sınırlı olmak şartı ile kazançtan indirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan GVK'nun 24/2 nci maddesinde de; Harcırak Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler yani **ticari, zirai ve mesleki işletmeler ile kurumlar** tarafından, **işle ilgili seyahat yapan görevlilere, yemek ve yatmak giderlerine karşılık** olarak verilen gündeliklerin vergiden müstesna olduğu belirtildikten sonra, parantez içinde aynen şu hükme yer verilmiştir.

“Bu gündelikler, aynı aylık seviyesindeki Devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla ise veya **Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur.**”

Bu parantez içi hükümde yer alan “veya Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa” ifadesinden hareketle, özel sektör firmaları tarafından Devletçe ödenen **en yüksek gündelik tutarları kadar vergisiz olarak harcırak gündeliği ödenmesi mümkündür.**

Mevcut sistemde en yüksek Devlet memuru olan Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanına verilen harcıraklar, vergisiz olarak ödenebilecek harcırak tutarlarını göstermektedir.

2.1. Yurtiçi Seyahatler Nedeniyle 2020 Yılında Vergisiz Olarak Ödenebilecek Harcırâh Gündeliği (66,85 TL)

7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli **H Cetveli**, Harcırâh Kanunu'na göre yurtiçi seyahatler nedeniyle 2020 yılında ödenecek **gündelik miktarlarını** belirlemektedir.

Bu cetvelin I/A-b fıkrasında en yüksek Devlet memuru olan Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanına 2020 yılında yurtiçi seyahatler için **66,85 TL gündelik ödenmesi** öngörülmüştür.

Buna göre, özel sektör firmaları personeline ücret seviyesi ne olursa olsun yurtiçi seyahatler nedeniyle, **bu tutarda vergiden müstesna harcırâh gündeliği ödeyebilecektir.**

Bu tutarı aşan ödemelerin GVK'nun 24/2'nci maddesi gereğince **net ücret ödemesi kabul edilerek vergiye tabi tutulması gerekir.**

2.2. Yurtdışı Seyahatler Nedeniyle 2020 Yılında Vergisiz Olarak Ödenebilecek Harcırâh Gündelikleri

Bilindiği gibi, devlet memurlarına ödenmesi gereken harcırâh gündelikleri Harcırâh Kanunu'nun 34'üncü maddesine istinaden Cumhurbaşkanı Kararları ile belirlenmektedir. Şu ana kadar herhangi bir Karar yayımlanmamıştır. 2019 yılında geçerli yurt dışı harcırâh tutarı **161,15 TL** dir. Yayımlanmadığı takdirde bu tutar dikkate alınacaktır.

2.3. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılan Seyahatler Nedeniyle Verilecek Harcırâh Gündelikleri

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılacak yolculuklarda verilecek gündelik tutarları Harcırâh Kanunu'nun 34'üncü maddesine istinaden Cumhurbaşkanı Kararı ile belirlenmekte olup, 2020 yılı için henüz bir Karar yayımlanmamıştır. (2019 yılı için geçerli tutar 161,15 TL'dir.)

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)